

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

**BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ**

**HIỆU QUẢ CỦA PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY TỪ
THÔNG QUA NGŨ CẢNH ĐỐI VỚI KHẢ NĂNG GHI NHỚ
TỪ TIẾNG ANH CỦA SINH VIÊN KHÔNG CHUYÊN NGỮ
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

Mã số: C24.45

Chủ nhiệm đề tài: THS. NGUYỄN NGỌC THANH TUYỀN

Thành viên: 1 TS. TRẦN THỊ THÙY (Cố vấn)

2 THS. HUỲNH NGUYỄN UYÊN PHƯƠNG

Cần Thơ, 12 tháng 07 năm 2025

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

**BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ**

**HIỆU QUẢ CỦA PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY TỪ
THÔNG QUA NGỮ CẢNH ĐỐI VỚI KHẢ NĂNG GHI NHỚ
TỪ TIẾNG ANH CỦA SINH VIÊN KHÔNG CHUYÊN NGỮ
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

Mã số: C24.45

Chủ nhiệm đề tài: THS. NGUYỄN NGỌC THANH TUYỀN

Thành viên: 1 TS. TRẦN THỊ THÙY (Cố vấn)

2 THS. HUỲNH NGUYỄN UYÊN PHƯƠNG

Cần Thơ, tháng 07 năm 2025

**DANH SÁCH THÀNH VIÊN THAM GIA NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI VÀ
ĐƠN VỊ PHỐI HỢP CHÍNH**

STT	Họ và tên	Đơn vị công tác và lĩnh vực chuyên môn	Nội dung nghiên cứu cụ thể được giao
1	TS. Trần Thị Thùy (Cố vấn)	Phó Hiệu trưởng, Trường Đại học Nam Cần Thơ	- Cố vấn chuyên môn - Tổng quan tài liệu và xây dựng cơ sở lý thuyết
2	ThS. Nguyễn Ngọc Thanh Tuyền (Chủ nhiệm đề tài)	Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học Nam Cần Thơ Giảng viên chuyên ngành Ngôn ngữ Anh	- Thiết kế công cụ nghiên cứu và thu thập dữ liệu - Thảo luận kết quả nghiên cứu - Phân tích và trình bày kết quả nghiên cứu
3	ThS. Huỳnh Nguyễn Uyên Phương (Thành viên)	Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học Nam Cần Thơ Giảng viên chuyên ngành Ngôn ngữ Anh	- Tổng quan tài liệu và xây dựng cơ sở lý thuyết - Thảo luận kết quả nghiên cứu - Viết báo cáo tổng kết

MỤC LỤC

DANH SÁCH THÀNH VIÊN THAM GIA NGHIÊN CỨU ĐỀ TÀI VÀ ĐƠN VỊ PHỐI HỢP CHÍNH	.
MỤC LỤC	i
DANH MỤC PHỤ LỤC.....	iv
TÓM LƯỢC	v
ABSTRACT	vi
PHẦN 1 MỞ ĐẦU	1
1.1 DẪN NHẬP	1
1.2 CƠ SỞ LÝ THUYẾT	3
1.2.1 Định nghĩa, phân loại và vai trò của từ vựng trong việc học ngôn ngữ	3
1.2.2 Các quy tắc dạy từ vựng	5
1.2.3 Định nghĩa về ngữ cảnh	6
1.2.4 Tầm quan trọng của việc giảng dạy từ vựng	7
1.2.5 Các thủ thuật dạy từ vựng phổ biến	7
1.2.6 Khái niệm về thủ thuật dạy từ bằng ngữ cảnh	11
1.2.7 Tầm quan trọng và vai trò của thủ thuật dạy từ bằng ngữ cảnh đối với việc dạy và học từ vựng	14
1.2.8 Hiệu quả của thủ thuật dạy từ bằng ngữ cảnh đối với việc ghi nhớ từ vựng của người học	16
1.2.9 Nhận thức của người học về phương pháp học từ vựng qua ngữ cảnh	21
1.2.10 Khả năng ngôn ngữ và giới tính	21
1.3 TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI	22
1.4 MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU	23
1.5 NỘI DUNG NGHIÊN CỨU	24
PHẦN 2 PHƯƠNG PHÁP VÀ PHƯƠNG TIỆN	25
2.1 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	25
2.2 PHƯƠNG TIỆN NGHIÊN CỨU	25
2.2.1 Công cụ thu thập dữ liệu	25
2.2.2 Khách thể nghiên cứu	30

2.2.3 Phương pháp thu thập và phân tích dữ liệu	32
PHẦN 3 KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN	34
3.1 KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	34
3.1.1 Kết quả từ bảng câu hỏi	34
3.1.1 Kết quả từ bài kiểm tra	34
3.1.3 Kết quả từ cuộc phỏng vấn	44
3.2 THẢO LUẬN	47
3.2.1 Đối với khả năng ghi nhớ từ vựng	47
3.2.2 Sự yêu thích của người học khi được dạy từ vựng thông qua ngữ cảnh	48
PHẦN 4 KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	50
4.1 KẾT LUẬN	50
4.1.1 Khả năng ghi nhớ từ vựng	50
4.1.2 Sự yêu thích đối với các phương pháp giảng dạy	53
4.1.3 Môi trường quan về mặt giới tính	55
4.2 KIẾN NGHỊ	57
TÀI LIỆU THAM KHẢO	59
PHỤ LỤC	68

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1 Bảng mô tả khách thể tham gia nghiên cứu.....	31
Bảng 2.2 Bảng quy trình nghiên cứu.....	32
Bảng 3.1 Mức độ thường xuyên sử dụng các chiến lược học từ vựng của sinh viên	35
Bảng 3.2 Mức độ thường xuyên sử dụng các chiến lược để tìm ra nghĩa của từ mới và các chiến lược để củng cố từ đã học	37
Bảng 3.3 Mức độ thường xuyên sử dụng các chiến lược dạy từ vựng của giảng viên	37
Bảng 3.4 Mức độ thường xuyên sử dụng các chiến lược dạy từ và củng cố từ cho sinh viên của giáo viên	38
Bảng 3.5 Thống kê mô tả giá trị trung bình của hai nhóm trước tác động.....	40
Bảng 3.6 Kiểm tra t-test độc lập hai nhóm trước tác động	40
Bảng 3.7 Thống kê mô tả giá trị trung bình của hai nhóm sau tác động.....	41
Bảng 3.8 Kiểm tra t-test độc lập hai nhóm sau tác động.....	42
Bảng 3.9 Kiểm tra t-test độc lập hai nhóm trước và sau tác động	43
Bảng 3.10 Sự yêu thích của sinh viên đối với thủ thuật dạy từ bằng ngữ cảnh .	45
Bảng 3.11 Nhận thức của người học về hiệu quả của thủ thuật dạy từ bằng ngữ cảnh	46
Bảng 3.12 Giới tính và nhận thức về các thủ thuật dạy từ vựng	47

DANH MỤC PHỤ LỤC

PHỤ LỤC 1

BAI KIỂM TRA THỨ NHẤT.....	68
----------------------------	----

PHỤ LỤC 2

BAI KIỂM TRA THỨ HAI.....	69
---------------------------	----

PHỤ LỤC 3

BẢNG PHỎNG VẤN	70
----------------------	----

PHỤ LỤC 4

PHIẾU ĐIỀU TRA THỰC TRẠNG (DÀNH CHO SINH VIÊN)	71
--	----

PHỤ LỤC 5

PHIẾU ĐIỀU TRA THỰC TRẠNG (DÀNH CHO GIẢNG VIÊN).....	74
--	----

PHỤ LỤC 6

ĐỘ TIN CẬY CỦA PHIẾU ĐIỀU TRA THỰC TRẠNG	77
--	----

PHỤ LỤC 7

LESSON 1	79
----------------	----

PHỤ LỤC 8

LESSON 2	81
----------------	----

PHỤ LỤC 9

LESSON 3	83
----------------	----

PHỤ LỤC 10

LESSON 4	85
----------------	----

PHỤ LỤC 11

LESSON 5	87
----------------	----

PHỤ LỤC 12

LESSON 6	89
----------------	----

TÓM LƯỢC

Khi nói về việc học từ vựng, nhiều quan điểm cho rằng người học nên học từ trong ngữ cảnh của ngôn ngữ thứ hai chứ không phải bằng cách dịch từ mới sang ngôn ngữ thứ nhất. Tuy vậy, thực tế cho thấy người học lại không nghĩ như vậy. Để kiểm tra xem điều này có đúng với sinh viên Việt Nam hay không, nghiên cứu này đã được thực hiện. Nghiên cứu này sử dụng hai bài kiểm tra và phỏng vấn để thu thập số liệu. Tham gia nghiên cứu có 88 sinh viên học Anh văn căn bản năm thứ hai tại Trường Đại học Nam Cần Thơ. Phân tích số liệu vừa theo hình thức định tính và định lượng để so sánh hiệu quả của phương pháp đoán nghĩa của từ dựa vào ngữ cảnh đối với việc ghi nhớ từ vựng của sinh viên. Nghiên cứu này cũng tìm hiểu sự yêu thích của người học cũng như nhận thức của người học về phương pháp này. Kết quả nghiên cứu cho thấy sinh viên cho rằng đoán nghĩa của từ dựa vào ngữ cảnh có hiệu quả trong việc ghi nhớ từ vựng. Cuối cùng, nghiên cứu cũng thấy rằng giới tính dường như cũng ảnh hưởng đến việc ghi nhớ cũng như nhận thức của người học về phương pháp học từ này.

Từ khóa: từ vựng, ngữ cảnh, phương pháp, ghi nhớ

ABSTRACT

A widespread conviction about vocabulary learning is that learners should learn vocabulary in the second language context and not rely on the first language translations. However, it is found that this conviction is not commonly perceived by learners. In order to check whether it was true for Vietnamese students or not, this study was conducted. The present research employed two tests and interviews to collect the data. 88 non-English major first-year students at Nam Can Tho University participated in the study. Quantitative and qualitative analysis of the data was conducted to investigate the effectiveness of the guessing from context in terms of vocabulary retention. Results of this study were guessed from a context method more useful for vocabulary learning. Last, gender seems to correlate with the retention outcomes and the perceptions towards this method.

Key words: vocabulary, context, method, retention